

KIHOMATOTAUTI / YI Päivi Hirso (enterobiaasi)

Aiheuttaja ja tartunta

Aiheuttaja on 8–13 mm pitkä, vajaan millimetrin levyinen valkea sukkulamato *Enterobius vermicularis*, joka elää paksusuolen loppupäässä. Se on vain ihmisen loinen ja tarttuu suoraan ihmisestä toiseen.

Tartunta saadaan munien välityksellä. Naaraat ryömivät paksusuolesta peräaukon seutuun munimaan etenkin öisin. Munat pysyvät elossa viikkokausia esim. vuodevaatteissa.

Tartunnasta on oireiluvaiheeseen noin kaksi kuukautta.

Kihomadot ovat tavallisimpia 3–10-vuotiailla lapsilla, mutta vanhempien lasten ja aikuistenkaan tartunnat eivät ole harvinaisia.

Oireet

Peräaukon seudussa on kutinaa etenkin yöllä. Raapimisesta voi seurata perianaalialueen ihon bakteeri-infektioita.

Toteaminen

Näyte otetaan ensisijaisesti hankaamalla keittosuolaliuokseen kastetulla pumpulitikulla peräaukon reunoja ja käyttämällä tikku 0.5 cm syvyydellä peräaukossa. Tikku lähetetään laboratorioon 2 ml keittosuolaa sisältävässä putkessa Toissijainen tapa on kerätä munia kirkaaseen teipinpalaan, joka kiinnitetään välittömästi tasaisena ja yksikerroksisena objektilasille.

Näytteenotto useina oireisten öiden jälkeisinä aamuina parantaa herkkyyttä. Munat voidaan harvoin osoittaa ulostenäytteestä.

Hoito

Hoito apteekista ilman reseptiä. Hoito uusitaan aina 2 viikon kuluttua. Vuodevaatteet yleensä imuroidaan tai tuuletetaan ja lakanat vaihdetaan lääkkeen ottamista seuraavana päivänä. Lasten kynnet leikataan lyhyiksi. Hoito on syytä antaa samanaikaisesti koko perheelle, myös oireettomille. Jos päiväkotiryhmässä todetaan kihomatoja vähintään kolmasosalla lapsista, kannattaa koko ryhmä hoitaa. Hoitoon voi tulla hoitoa seuraavana päivänä. Kerro päiväkodissa lapsen kihomatohoidosta – myös siellä tulee vaihtaa lakanat ja tehdä hygieniatoimia.

Toimenpiteet

Tehostetaan käsi- ja WC-hygieniaa.

Pidetään lasten kynnet lyhyinä.

Vältetään nukkumista samoissa lakanoissa kuin kihomadon kantajat

Pintojen puhdistus

Palauta päiväkotiin

Vanhemmille jaettava tiedote kihomadoista

Olen lukenut tiedotteen ja toiminut yllä olevan ohjeen mukaan

Oulussa...../.....

.....
huoltajan allekirjoitus